

TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU
BİLİM İNSANI DESTEK PROGRAMLARI BAŞKANLIĞI
BURS VE DESTEK PROGRAMLARININ YÜRÜTÜLMESİNE İLİŞKİN
USUL VE ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Yasal Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Usul ve Esasların amacı; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu tarafından bilim insanlarının, araştırmacıların yetiştirilmeleri ve geliştirilmelerine, öğrenim sırasında ve öğrenim sonrasında üstün başarısıyla kendini gösteren gençlerin izlenerek onların yetişme ve gelişmelerine yardım etmek ve girişimciliği desteklemek amacıyla Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı (BİDEB) tarafından yürütülen programların başlatılıp yürütülmesine ilişkin genel kuralları belirlemektir.

Yasal dayanak

MADDE 2- (1) (**Değişik: 14/03/2019-7YK**) Bu Usul ve Esaslar, 17/7/1963 tarihli ve 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanuna, 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine ve 19/02/2019 tarih ve 30691 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TÜBİTAK Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı Tarafından Yürütülen Programlara İlişkin Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu Usul ve Esasların uygulanmasında;

- a) (**Ek:09/06/2018-279BK**) Araştırma Altyapısı: 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun kapsamında yeterlik almış araştırma altyapılarını,
- b) AYEK: TÜBİTAK Araştırma ve Yayın Etik Kurulunu,
- c) Başkan: TÜBİTAK Başkanı’nı,
- ç) Başkanlık: TÜBİTAK Başkanlığını,
- d) BİDEB: Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı’nı,
- e) BİDEB Başkanı: Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı Başkanı’nı,
- f) Bölge Koordinatörü: Uluslararası, ulusal ve bölgesel olarak düzenlenen her türlü yarışma programlarının faaliyetlerini BİDEB ile koordineli olarak yürütmek üzere TÜBİTAK tarafından görevlendirilen bilim insanını,
- g) Bölge Koordinatör Yardımcısı: Bölge Koordinatörlerine yardımcı olmak üzere TÜBİTAK tarafından görevlendirilen bilim insanını,
- ğ) (**Değişik: 14/02/2019-5YK**) Burs: Lise, lisans ve/veya lisansüstü düzeyinde öğrenim gören ve özel kural ve ilkelere uyularak belirlenmiş öğrenciler ile en az lisans derecesine sahip araştırmacılara, yurt içinde ve/veya yurt dışında yaşam ve/veya öğrenim giderlerini karşılamak amacıyla Yönetim Kurulu’nca belirlenen miktarda ve süreyle yapılan aylık ödemeyi,
- h) (**Değişik:09/06/2018-279BK**) Bursiyer: Yurt içinde ve/veya yurt dışında TÜBİTAK’tan burs alan öğrenim sırasında ve öğrenim sonrasında üstün başarısıyla kendini gösteren gençler, lisans veya lisansüstü öğrenciler, doktora sonrası araştırma burslarından faydalanan araştırmacılar ile tatbikat amacıyla projede yer alan öğrenci ve araştırmacıları,
  - ı) Bütünleşik doktora: Üniversitelerin lisans öğrenimi sonrası, yüksek lisans yapmaksızın öğrenci kabul ettiği doktora programını,
  - i) Çağrı duyurusu: Çağrı konusu, kapsamı, başvuru koşulları, süresi, destek miktarı ve çağrı takvimi ile çağrıya özel hususları tanımlayan ilan metni ve eklerini,
  - j) Çalıştay: Sınırlı sayıdaki bilim insanları ve uzmanlar arasında daha çok belirli bir konuya

ön hazırlık niteliğinde üst düzeyde yoğun tartışma ve bilgi alışverişinin yapıldığı etkinlikler ile kısa süreli inceleme ve değerlendirme etkinliklerini,

k) ÇAP: Çift anadal programını,

1) Destek: 1) Öğrenim sırasında ve öğrenim sonrasında üstün başarısıyla kendini gösteren gençler, lisans ve lisansüstü öğrencilerin, girişimcilerin, lisansüstü öğrenimlerini tamamlamış bilim insanlarının ve araştırmacıların yurt içinde ve/veya yurt dışında düzenlenen etkinliklere/yarışmalara katılımlarını sağlamak amacıyla TÜBİTAK tarafından verilen maddi desteği,

2) Lisans ve lisansüstü öğrencileri ile en az lisans derecesine sahip bilim insanı ve araştırmacıların araştırma projesi giderlerini karşılamak üzere verilen maddi desteği,

3) Yurt içinde ve/veya yurt dışında etkinlikler/yarışmalar düzenlenip yürütülmesi amacıyla kişilere, kurum/kuruluşlara, gruplara veya meslek kuruluşlarına TÜBİTAK tarafından verilen maddi desteği,

4) Bilim insanı, araştırmacı ve girişimci yetiştirilmesi amacıyla, proje kapsamında Kurum/Kuruluşlara TÜBİTAK tarafından verilen maddi desteği,

5) Lisans ve lisansüstü öğrenciler ile en az lisans derecesine sahip bilim insanı ve araştırmacılara bursiyerlikleri kapsamında yol, sağlık sigortası vb. giderler için verilen maddi desteği,

6) TÜBİTAK tarafından veya TÜBİTAK'la işbirliği içerisinde düzenlenen yarışma/etkinlikler ile ulusal ve uluslararası bilim olimpiyatları ve proje yarışmalarında derece alanlara ve rehber öğretmenlere TÜBİTAK tarafından verilen para, madalya, başarı belgesi, kitap, plaket vb. ödülleri,

m) ENDEK: TÜBİTAK Endüstriyel Etik Kurulunu,

n) Etkinlik: İlgililere belirli bir konuda bilgi, beceri ve davranış kazandırmak amacıyla düzenlenen bilimsel kurs ve seminerler ile bilimsel araştırmaların sunulduğu, katılımcıların karşılıklı olarak bilgi alışverişinde bulunduğu, kongre, sempozyum, çalıştay, kolokyum vb. etkinlikleri,

o) Etkinlik yürütücüsü: İlgili bilim veya teknoloji alanında gerekli uzmanlığa ve etkinlik hazırlama, yürütme beceri ve deneyimine sahip, etkinliğin bilimsel, teknik, idari, mali ve hukuki her türlü sorumluluğunu taşıyan, program taahhütnamesini imzalayan bilim insanını,

ö) Gelişme raporu: Destekten yararlananların proje sözleşmesinde belirtilen süreler sonunda veya burslarının başlama tarihinden itibaren desteklendikleri süreye bağlı olarak TÜBİTAK tarafından belirlenmiş olan biçim ve usullere uygun olarak sundukları raporu,

p) Girişimcilik: Yeni fırsatlar oluşturarak ve mevcut fırsatların farkına vararak bunları faydaya dönüştürme faaliyetlerinin tamamını,

r) Grup: BİDEB'in sorumlu olduğu bilimsel ve teknolojik alanlardaki araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetlerini teşvik edecek ve destekleyecek sistemleri geliştirmek ve uygulamak üzere kurulan birimleri,

s) Grup Yürütme Kurulu (GYK): Grup faaliyetleri ile ilgili konularda görüş, öneri ve karar oluşturan Bilim İnsanı Destek Gruplarına ait Yürütme Kurulunu,

ş) Jüri: BİDEB tarafından yürütülen yarışma programlarında başvuruları değerlendirmek, sınav, seçme ve değerlendirme işlemlerini BİDEB ile koordineli olarak yürütmek üzere görevlendirilen alanında yetkin kişileri,

t) **(Ek: 14/02/2019-5YK)** Kanun ve Kararname: 17/7/1963 tarihli ve 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile 4 numaralı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesini,

u) Kolokyum: Belirli bir konuyu aydınlatmak amacıyla, bilim insanı ve araştırmacıların bir araya gelerek, konunun bir bilim insanı veya ekip tarafından sunulması ve tartışılması şeklinde yapılan etkinlikleri,

ü) Kongre: Belirli bir bilim dalında ya da bilim dallarında yapılan özgün araştırmaların,

araştırmayı yapan kişilerce diğer bilim insanlarına sunulması amacıyla yapılan tartışmalı etkinlikleri,

v) Kurum hissesi: Destek verilen kurum/kuruluşun imkânlarından faydalanılması karşılığı TÜBİTAK tarafından belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda hesaplanarak destek bütçesine eklenen tutarı,

y) **(Ek: 14/02/2019-5YK)** Mentor: 2248 Mentorluk Desteği Programı kapsamında seçilenlerin kariyer gelişimine ve hedeflerine katkıda bulunacak kişiyi,

z) Olimpiyat Komiteleri: BİDEB tarafından yürütülen ulusal ve uluslararası bilim olimpiyatları kapsamındaki akademik faaliyetleri BİDEB ile koordineli olarak gerçekleştirmek amacıyla TÜBİTAK Başkanı tarafından görevlendirilen araştırmacılardan/bilim insanlarından oluşan komiteleri,

aa) **(Değişik: 14/02/2019-5YK)**Öncelikli alanlar: Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu ve/veya Yönetim Kurulu tarafından belirlenen öncelikli alanlar ve bu alanların alt konularını,

bb) Özel hesap: Desteklenen kurum/kuruluşun herhangi bir banka nezdinde açtıracağı, program kapsamında sağlanan desteğin aktarılacağı ve sadece iş planı kapsamındaki harcamalar için kullanılacak banka hesabını,

cc) **(Değişik: 14/02/2019-5YK)** Program: Kanun ve Kararnamede belirtilen görevleri yerine getirmek amacıyla usulüne uygun olarak düzenlenip yürütülen burs ve destek programlarını,

çç) Proje: Bir ürün, süreç, hizmet geliştirmek ya da sonuç elde etmek için üstlenilmiş, başarı ölçütleri ve hedefleri tanımlanmış, belirli bir zaman aralığında ve belirli miktarda kaynakla gerçekleştirilen faaliyetler bütünü,

dd) **(Değişik: 14/02/2019-5YK)** Proje teşvik ikramiyesi (PTİ) : Desteklenen projelerde, proje süresiyle sınırlı olmak kaydıyla, proje kapsamında ve projeye ilişkin hizmetlerde görev alan kamu kurum veya kuruluşlarının kadro veya pozisyonlarında bulunanlara, kadro veya pozisyonlarına bağlı olarak bir ayda ödenmekte olan tutarın % 75'ini geçmemek kaydıyla ve Yönetim Kurulunca belirlenen esaslara göre proje sözleşmesinde belirlenerek ödenen tutarları,

ee) Proje yöneticisi: Proje yürütücüleri arasında koordinasyonu sağlayan ve projenin yönetiminden TÜBİTAK'a karşı sorumlu olan proje yürütücüsünü/kişiyi,

ff) Proje yürütücüsü: Projenin bilimsel, teknik, idari, mali ve hukuki her türlü sorumluluğunu taşıyan ve projenin yönetiminden TÜBİTAK'a ve/veya Proje Yöneticisine karşı sorumlu olan kişiyi,

gg) Rehber Öğretmen: Projede yer alan öğrencilerin bulunduğu okulda görev yapan ve okul müdürlüğünce sergi veya fuar süresince öğrencilerin sorumluluğunu alması için görevlendirilen öğretmeni,

ğğ) **(Ek:09/06/2018-279BK)** Sanayi Kuruluşu: Sektör ve büyüklüğüne bakılmaksızın firma düzeyinde katma değer yaratan, bir veya birden çok gerçek veya tüzel kişiye ait olan Türkiye'de yerleşik işletmeleri,

hh) Sempozyum: Belirli bir konuyu aydınlatmak amacıyla, bilim insanı ve araştırmacıların bir araya geldikleri ve konuşmacıların konunun belirli bölümlerini sundukları tartışmalı etkinlikleri,

ıı) Sonuç Raporu: Destek süresi sonunda proje sonuçlarının, çıktılarından elde edilen katma değer ve ulusal kazanımları gösteren TÜBİTAK tarafından belirlenmiş formata uygun olarak hazırlanan dokümanı,

ii) Sözleşme: TÜBİTAK tarafından destek kararının verilmesinden sonra bu Usul ve Esaslar uyarınca TÜBİTAK ile destek verilen kurum/kuruluşlar arasında imzalanan ve amacı, kapsamı, süresi, bütçesi, özel şartları ile tarafların sorumluluklarını belirleyen yazılı anlaşma ve eklerini,

jj) Taahhütname: Bursiyerin/destekten yararlanan kişinin program mevzuatında belirlenen kurallara ve yükümlülöklere uyacağına ilişkin imzalı beyanı,

kk) Teminat: Verilen burslar karşılığında burs alan kişilerin ve kefillerinin yükümlülüklerini belirleyen ve sınırlarını çizen, yüklenme senedi, müteselsil kefalet senedi, ipotek, banka teminat mektubu vb. belgeleri,

ll) TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'nu,

mm) Yarışma: Farklı eğitim ve gelişim düzeylerindeki öğrenciler ile bilim insanları/araştırmacılar arasında bilgi, beceri, proje veya ürün bazında düzenlenen bilimsel ve teknolojik etkinlikleri ve bilim olimpiyatlarını,

nn) Yaz/kış okulları, kurslar ve takım seçme kampları: Ulusal, bölgesel ve uluslararası bilim olimpiyatlarında yer alacak öğrencileri belirlemek ve yetiştirmek amacıyla yaz tatili ile yarıyıl tatilinde veya gerekli görülen diğer zamanlarda BİDEB tarafından düzenlenen özel ders ve uygulama çalışmalarını,

oo) (Değişik: 14/02/2019-5YK) Yönetim Kurulu: TÜBİTAK Yönetim Kurulu'nu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Program Uygulama Esasları

Programların başlatılması

MADDE 4- (1) Programlar, Yönetim Kurulu kararı ile başlatılır. Programların amacı, kapsamı, verilecek destek türleri ve destek üst limitleri Yönetim Kurulu kararında belirtilir.

Çağrı duyurusu ve başvuru

MADDE 5- (1) Programlar, gerektiğinde alanlara, üniversitelere, kurum, kuruluşlara ve ülkelere göre dağılım gözetilerek, bu Usul ve Esaslara ve çağrı duyurusuna göre yürütülür.

(2) Çağrı duyurusu, Yönetim Kurulu'nun programı başlatma kararında belirtilen temel amaç ve gerekçeler ile bu Usul ve Esaslarda yer alan hükümlere aykırı olmamak koşuluyla, BİDEB Başkanı'nın önerisi ve Başkanlık onayı ile belirlenir. Çağrı duyurusunda yapılacak değişikliklerde de aynı işlem uygulanır.

(3) Programların başvuru koşulları, yöntemi, dönemleri, başvuruları değerlendirme, seçme süreçleri, programın bu Usul ve Esaslara ve diğer alt düzenleyici işlemlere uygun olarak yürütülmesine ve sonuçlandırılmasına yönelik kurallar çağrı duyurusunda belirtilir.

(4) Programlar kapsamında istenilecek belgeler çağrı duyurusunda belirlenir. Kurumlar ile yapılan protokoller sonucu elektronik olarak elde edilebilen belgeler başvuru yapanlardan talep edilmez.

Değerlendirme ve destek kararı

MADDE 6- (1) Başvurular BİDEB tarafından ön incelemeye alınır. Ön incelemeyi geçen destek başvuruları programın niteliğine uygun olarak değerlendirmeye alınır. TÜBİTAK gerekli görmesi halinde başvuruların değerlendirilmesinde, konusunda uzman kişileri görevlendirir veya kurum/kuruluşlardan yardım alır. Değerlendirme sonuçları, GYK tarafından görüşülerek Başkanlığa sunulur. Desteklenecek başvurular ve destek bütçeleri Başkanlık onayı ile kesinleşir.

(2) Başkanlığa sunulacak destekleme önerisinde, değerlendirme sonuçlarının yanında TÜBİTAK'ın olanakları ile belirlenen ülke ihtiyaç veya öncelikleri gözetilebilir.

Sözleşme ve taahhütnameler

MADDE 7- (1) Bir kurum/kuruluş bünyesinde yürütülecek olan proje veya etkinliklere ilişkin sözleşmeler; TÜBİTAK tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde desteklenen kişi/kurum/kuruluş ile TÜBİTAK arasında imzalanır.

(2) Programlar kapsamında verilen burs ve destekler için kurum/ kuruluşlar ile TÜBİTAK arasında sözleşme imzalanması halinde destek tutarı, sözleşme imzalanan kurum/kuruluş tarafından açılan özel hesaba aktarılarak "TÜBİTAK Kaynaklarından Genel Bütçe Kapsamındaki

Kamu İdareleri İle Özel Bütçeli İdarelere Proje Karşılığı Aktarılabacak Tutarların Harcanması ve TÜBİTAK Tarafından Yürütülen Dış Destekli Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Esas ve Usuller” ile “TÜBİTAK Tarafından Özel Kuruluşlar ve Vakıf Üniversitelerine Proje Karşılığı Aktarılabacak Tutarların Transferi, Harcanması, Muhasebeleştirilmesi ve Denetimine İlişkin Esaslar” hükümlerine göre harcanabilir.

(3) Kurum/kuruluşlar ile ilişkilendirilmeksizin gerçek kişilere verilen şahsi destekler için destek verilen kişilere, TÜBİTAK tarafından belirlenen yükümlülüklerle uyacaklarını belirten taahhütname imzalatılır ve bu kapsamda teminat istenebilir.

(4) Sözleşme ve taahhütnamelerde, desteklenen kişi/kurum/kuruluşun gerçekleştirecekleri işlemler, görevleri, sorumlulukları, yükümlülükleri ve uyulması gereken diğer hükümler yer alır.

İzleme

MADDE 8- (1) Verilen desteklerin program amaçlarına uygun olarak yürütülüp yürütülmediği TÜBİTAK tarafından belirlenen kurallara göre, ilgili grup tarafından izlenir. TÜBİTAK, gerek gördüğü takdirde, desteğin bilimsel, teknik, idari ve mali açılardan, incelenmesi amacıyla belirleyeceği kişi/kişileri yerinde inceleme için görevlendirebilir.

(2) İzleme, burslarda bursiyerin öğrenim ve başarı durumunun tespiti; projelerde gelişme ve sonuç raporlarının değerlendirilmesi; etkinliklerde desteklenen etkinliğe ilişkin belgelerin TÜBİTAK'a ulaştırılması ve değerlendirilmesi; yarışma programlarında ise yarışma/olimpiyatların başarı ile sonuçlandırılması şeklinde gerçekleştirilir.

Sonuçlandırma

MADDE 9- (1) Burslarda bursiyerin taahhütname hükümlerini yerine getirmesi, diğer desteklerde ise verilen desteğe ilişkin sunulan raporun ve/veya harcama belgelerinin uygun bulunması ile sonuçlandırma işlemleri gerçekleştirilir.

Durdurulan veya kapatılan programlar

MADDE 10- (1) Programların durdurulması veya kapatılması Yönetim Kurulu kararıyla gerçekleştirilir.

(2) Durdurulan veya kapatılan bir program kapsamında desteklenen veya desteklenmeye hak kazananların işlemleri, desteğe hak kazanılan tarihteki yürürlükte bulunan program mevzuatına göre devam ettirilir ve sonlandırılır.

Durdurma, yürürlükten kaldırma ve iptal

MADDE 11- (1) Proje desteklerinde durdurma, yürürlükten kaldırma ve iptal:

a) Sözleşmede belirtilen tarihlerde, kabul edilebilir mazeret bildirmeksizin gelişme raporları gönderilmeyen projeler, inceleme sonucunda öngörülen amaç ve çalışma programına uygun biçimde yürütülmediği anlaşılan projeler, mücbir sebeplerle yürütülmeleri geçici olarak olanaksız hale gelen projeler, kurum/kuruluşun ve/veya proje yürütücüsünün başvurusu üzerine veya ilgili grubun gerek görmesi halinde, GYK kararı ile durdurulur.

b) Proje yürütücüsünün başvurusu ve/veya grup tarafından yapılan inceleme sonucu, durdurma gerekçelerinin ortadan kalkması halinde GYK kararı ile proje yeniden başlatılır ve durdurma süresi proje süresine ilave edilebilir.

c) Durdurma sonrasında, proje yürütücüsünün başvurusu ve/veya grup tarafından yapılan inceleme sonucu mücbir sebeplerle yürütülmeleri olanaksız hale gelen projeler GYK önerisi ve Başkanlık kararı ile yürürlükten kaldırılır.

ç) Durdurma sonrasında proje yürütücüsünün kusur veya ihmali sonucunda yürütülemeyeceği anlaşılan projeler Yönetim Kurulu kararı ile iptal edilir.

d) AYEK, ENDEK ve diğer ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda etiğe aykırı davranışları tespit edilen ve TÜBİTAK destekli projelerde görevi olan yürütücü ve/veya araştırmacıların değiştirilmesi sonucunda projenin yürütülüp yürütülemeyeceği ve etik ihlalin

proje üzerindeki etkisi hususları ilgili grup tarafından değerlendirilir. Bu yolla yürütülmeleri mümkün görülmeyen projelerin durumları uygulanacak yaptırımın mahiyetine ve etik ihlalin niteliğine bağlı olarak Başkanlık tarafından karara bağlanır.

e) İlgili grubun gerek görmesi halinde, proje durdurulmadan da yürürlükten kaldırma veya iptal süreci başlatılabilir.

f) Projenin yürürlükten kaldırılması veya iptal edilmesi durumunda karar, proje yürütücüsüne ve kurum/kuruluşa bildirilir.

g) Yürürlükten kaldırma ve iptal durumlarında proje kapsamında satın alınan dayanıklı taşınırlar ve niteliğine bağlı olarak, kalan sarf malzemesinin TÜBİTAK'a iadesi istenebileceği gibi, projenin yürütüldüğü kurumun yetkilisi tarafından proje yürütücüsünden teslim alınarak, benzer araştırmalar yapan diğer araştırmacıların hizmetine verilmesi de istenebilir. Bu durumda talebin yerine getirildiği hususunda projenin yürütüldüğü kurum/kuruluş tarafından TÜBİTAK'a yazılı olarak bilgi verilir.

ğ) Proje, vakıf üniversiteleri hariç özel bir kuruluş tarafından yürütülüyorsa, proje kapsamında alınan dayanıklı taşınırlar ve niteliğine bağlı olarak kalan sarf malzemesi, yürürlükten kaldırma veya iptal durumunun proje yürütücüsüne ve kurum/kuruluşa bildirilmesinden sonraki bir ay içinde TÜBİTAK'a iade edilir.

h) İptal edilen projede görev alan proje yürütücüsü ve kusurlu araştırmacılara ödenen PTİ geri alınır ve 5 yıla kadar TÜBİTAK ile ilgili herhangi bir işte görev veya destek verilmez. Bu kişilerin yürürlükte olan diğer projelerdeki görevleri ve varsa TÜBİTAK tarafından yapılmış olan görevlendirmeleri sona erdirilir. Ancak, uluslararası sözleşmeler çerçevesinde üstlendiği, varsa süreli temsil görevleri ile uluslararası projelerde yürüttüğü görevler, ilgili birimlerin önerisi üzerine Başkanlık oluruyla devam ettirilebilir.

ı) Yürürlükten kaldırılan ve iptal edilen projelerde kurumun kusurlu olduğunun tespit edilmesi durumunda, proje kapsamında yapılan kurum hissesi ödemelerine ilişkin tutarlar, kararın kuruma bildirimini izleyen 30 gün içerisinde TÜBİTAK tarafından bildirilen banka hesabına iade edilir. İade edilmediği takdirde, kanuni faizi ile genel hükümlere göre tahsil edilir. TÜBİTAK, bu alacağını kuruma yapacağı diğer kurum hissesi ödemelerinden mahsup etme yetkisini haizdir.

(2) Proje desteği dışındaki diğer destek ve burs programlarında durdurma, yürürlükten kaldırma ve iptal:

a) Burs programlarında, bursiyer tarafından TÜBİTAK'a ulaştırılması gereken belgelerin zamanında ulaştırılmaması, minimum başarı kriterlerinin sağlanmaması, bursiyerin mücbir sebeplerle kaydını dondurarak öğrenimine ara vermesi, yükümlülüklerin verilen sürede yerine getirilmemesi vb. durumlarda GYK kararı ile burs desteği durdurulur. Durdurma gerekçelerinin belirtilen süre içerisinde ortadan kalkması durumunda burs desteği kaldığı yerden devam eder. Durdurma gerekçelerinin TÜBİTAK tarafından belirlenen süre içerisinde ortadan kalkmaması halinde GYK önerisi ve Başkanlık kararı ile yürürlükten kaldırma veya iptal işlemleri uygulanır. Burs desteği, ilgili grubun gerek görmesi halinde, durdurulmadan da yürürlükten kaldırılabilir veya iptal edilebilir. Burs desteklerinde yürürlükten kaldırma, bursun kesilmesi şeklinde gerçekleştirilir. Bursun iptal edilmesi durumunda, burs desteği taahhütname hükümlerine göre kanuni faizi ile birlikte geri alınır.

b) Burs programlarının yanında araştırma/proje desteğinin de verildiği durumlarda; araştırma/proje desteği için bu maddenin birinci fıkrası, burs desteği için bu maddenin ikinci fıkrasının (a) bendi hükümleri uygulanır.

c) Etkinlik/yarışma desteklerinde, mücbir sebeplerle etkinliğin/yarışmanın düzenlenememesi veya taahhütname hükümlerine uyulamaması vb. durumların gerçekleşmesi halinde etkinlik/yarışma desteği GYK önerisi ve Başkanlık kararı ile yürürlükten kaldırılır. Desteklenen etkinliğe/yarışmaya ilişkin belgelerin etkinlik/yarışma düzenleme tarihini takiben verilen süre içerisinde TÜBİTAK'a ulaştırılmaması, ulaştırılan belgelerin yapılan kontroller sonucu uygun bulunmaması, taahhütname hükümlerine aykırı davranılması vb. durumlarda GYK önerisi ve Başkanlık kararı ile desteğin iptaline karar verilir. Desteğin iptal edilmesi halinde varsa

yapılan ödemelerin taahhütname hükümlerine göre kanuni faizi ile iadesi istenir.

(3) Mecburi hizmet ve/veya geri ödeme yükümlülüğü bulunan burs/destek programlarında bursiyerin/destek alan kişilerin programın yükümlülüklerini yerine getirememesi nedeniyle GYK tarafından kabul edilebilir mücbir sebeplere dayanıyorsa, bursiyerin/destek alan kişilerin mecburi hizmet ve/veya geri ödeme yükümlülüğü GYK tarafından kaldırılabilir.

Mali hükümler

MADDE 12- (1) Programlar kapsamında yapılacak ödemelerin türleri ve tutarları ile burs ve destek miktarlarının üst limitleri Yönetim Kurulu tarafından belirlenir. GYK tarafından, Yönetim Kurulu'nca belirlenen burs ve destek türlerinden farklı olmamak, burs ve destek miktarları üst limitlerini aşmamak koşulu ile burs ve destek miktarları belirlenebilir.

(2) TÜBİTAK tarafından sağlanan burs, destek, ödül ve benzeri ödemeler peşin veya geriye dönük olarak değişik periyotlarda yapılır. Ödemelerin gerçekleştirilmesi için imzalanan sözleşme, taahhütname ve/veya teminat belgesinin TÜBİTAK'a ulaştırılması gerekir.

(3) Taahhüdün ihlali halinde, ilgili çağrı duyurusu, taahhütname, sözleşme ve/veya teminat belgeleri hükümleri doğrultusunda geri ödeme öngörülmüşse, destekten yararlananlar kendisine yapılan masrafları geri ödemekle yükümlü tutulur. Bu durumlarda, borcun taksitlendirilmesinin talep edilmesi halinde kanuni faiz işletilerek borç GYK kararı ile 5 yıla kadar taksitlendirilebilir.

Diğer kurumlarla işbirliği

MADDE 13- (1) BİDEB tarafından yürütülen programlar kapsamında ulusal/uluslararası kurum/kuruluşlarla işbirliği yapılabilir. Bu işbirlikleri kapsamında yurtiçi/yurtdışı eğitim ve araştırma bursları/destekleri verilebilir.

(2) **(Değişik:09/06/2018-279BK)** TÜBİTAK tarafından uluslararası kuruluşlar ile yapılan işbirliği anlaşmaları kapsamında anlaşmada öngörülen başvuru koşulları, burs ve destek süreleri ile değerlendirme usulleri esas alınarak burs, destek ve yarışma programları kapsamında çeşitli destekler verilebilir.

Programların tanıtılması ve duyurulması

MADDE 14- (1) BİDEB tarafından yürütülen programların duyurulmasında, basın-yayın ve elektronik iletişim olanaklarından yararlanılır. Gerekli görüldüğünde tanıtım için üniversiteler, Milli Eğitim Bakanlığı ve diğer kurum/kuruluşlarla işbirliği yapılabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gruplar ve Yürütülen Programlar

BİDEB grupları ve yürütülen programlar

MADDE 15- (1) BİDEB bünyesinde aşağıdaki Bilim İnsanı Destek Grupları bulunur:

- a) **(Değişik:14/03/2019-7YK)** Eğitim Burs ve Etkinlik Destekleri Grubu,
- b) Araştırma Burs ve Destekleri Grubu,
- c) **(Mülga:14/03/2019-7YK)**
- ç) Yarışmalar Grubu.

(2) Gruplar aşağıdaki programları yürütür.

a) **(Değişik:14/03/2019-7YK)** Eğitim Burs ve Etkinlik Destekleri Grubu tarafından yürütülen programlar:

- 1) **(Değişik: 20/06/2019-10YK)** 2205 - Lisans Burs Programı.
- 2) 2211 - Yurt İçi Lisansüstü Burs Programı.
- 3) 2213 - Yurt Dışı Lisansüstü Burs Programı.
- 4) **(Değişik:12/05/2018-277BK)** 2244 – Sanayi Doktora Programı.
- 5) **(Ek:14/02/2019-5YK)** 2248 - Mentorluk Desteği Programı.
- 6) **(Ek:14/03/2019-7YK)** 2223- Yurt İçi Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programı.

- 7) (Ek:14/03/2019-7YK) 2224- Bilimsel Etkinliklere Katılımı Destekleme Programı.
- 8) (Ek:14/03/2019-7YK) 2237- Bilimsel Eğitim Etkinliklerini Destekleme Programı.
- 9) (Ek:24/02/2022-37YK) 2250- Lisansüstü Bursları Performans Programı.
- 10) (Ek:03/04/2026-80YK) 2251-Bilimsel Ağ Geliştirme Programı
- b) Araştırma Burs ve Destekleri Grubu tarafından yürütülen programlar:
  - 1) 2209 - Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı.
  - 2) 2214 - Yurt Dışı Doktora Sırası Araştırma Burs Programı.
  - 3) 2216 - Uluslararası Araştırmacılar İçin Araştırma Burs Programı.
  - 4) 2218 - Yurt İçi Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı.
  - 5) 2219 - Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı.
  - 6) 2221 - Konuk veya Akademik İzinli (Sabbatical) Bilim İnsanı Destekleme Programı.
  - 7) (Değişik:01/11/2018-1YK) 2232 – Uluslararası Lider Araştırmacılar Programı.
  - 8) 2236 - Uluslararası Deneyimli Araştırmacı Dolaşımı Destek Programı.
  - 9) (Ek:14/02/2019-5YK) 2247 - Öncü Araştırmacılar Destek Programı.
- c) (Mülga:14/03/2019-7YK)
  - 1) (Mülga:14/03/2019-7YK)
  - 2) (Mülga:14/03/2019-7YK)
  - 3) (Mülga:14/03/2019-7YK)
- ç) (Değişik:09/06/2018-279BK) Yarışmalar Grubu tarafından yürütülen programlar:
  - 1) 2202 - Bilim Olimpiyatları Programı.
  - 2) 2204 - Ortaokul ve Lise Öğrencileri Araştırma Proje Yarışmaları.
  - 3) 2242 - Üniversite Öğrencileri Araştırma Proje Yarışmaları.
  - 4) (Ek:08/07/2021-33YK) 2249 - Bilim ve Teknoloji Okulları Programı.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim Burs ve Etkinlik Destekleri Grubu Programları

2205- Lisans Burs Programı (Değişik: 20/06/2019-10YK)

MADDE 16- (1) (Değişik:03/04/2026-80YK) Bu programın amacı; üniversitelere girişte yapılan sınavda başarılı olan öğrencilerin lisans eğitimlerinde temel bilimler ile sosyal ve beşeri bilimlere yönelimini teşvik etmek, bilim olimpiyatları ve proje yarışmalarında derece alan öğrencileri desteklemek için lisans eğitim bursu vermektir.

(2) Burs süresi, bursiyerliğin başladığı tarihten itibaren üniversite lisans öğreniminin normal süresinin sonuna kadardır. Dil hazırlık sınıfında da burs ödenebilir. ÇAP'a kayıt yaptıran öğrencilere verilen bursun süresi anadal programının normal bitirme süresinden 1 yıl sonrasına kadar uzatılabilir.

(3) (Ek: 20/06/2019-10YK) Uluslararası bilim olimpiyatları ve uluslararası proje yarışmalarında derece alan T.C. vatandaşı öğrencilere, BİDEB tarafından belirlenen uluslararası üniversite sıralama listelerinde yer alan yurt dışındaki üniversitelerde eğitim almaları durumunda, çağrı duyurusunda belirlenen koşullara göre bu program kapsamında burs verilebilir.

2211-Yurt İçi Lisansüstü Burs Programı

MADDE 17- (1) Programın amacı; yurt içinde tezli yüksek lisans veya doktora öğrenimi gören başarılı öğrencileri destekleyerek, ülkemizin ihtiyaç duyduğu bilim insanlarının/araştırmacıların yetişmesine katkı sağlamaktır.

(2) Bursiyerlerin seçiminde Başkanlık, desteklenecek bilim dallarına göre sınırlama getirebilir, GYK burs türleri için üniversitelere ve/veya sınav puan türlerine göre dengeli dağılımı gözetebilir.

(3) Burslar başvuru alınan ay itibariyle başlatılır. Burs ödeme süresi, farklı burs kategorilerine geçişler dahil yüksek lisans öğrencileri için en çok 24 ay, yüksek lisans sonrası doktora programı için en çok 48 ay ve bütünlüklü doktora programı için 60 aydır. Bu sürelerden

önce mezun olunması ya da azami bitirme süresinin sona ermesi durumunda burs ödemesi yapılmaz.

(4) (Mülga:09/01/2023-47YK)

2250- Lisansüstü Bursları Performans Programı (Ek:24/02/2022-37YK)

MADDE 17/A- (1) Programın amacı; TÜBİTAK destekli projelerde görev alan lisansüstü öğrenciler ile doktora sonrası araştırmacılara performansa dayalı burs desteği sağlanmasıdır.

(2) Lisansüstü Bursları Performans Programı kapsamında verilecek burs tutarının tespitinde kullanılacak performans göstergeleri Başkanlık onayı ile belirlenir.

(3) Burs ödeme süresi, en çok projede görev alınan süre kadardır.

2213 - Yurt Dışı Lisansüstü Burs Programı

MADDE 18- (1) (Değişik:03/04/2026-80YK) Programın amacı; üniversite mezunlarının eğitimlerini tamamladıktan sonra Türkiye'ye dönmeleri kaydıyla yurt dışında, lisansüstü eğitim almalarına destek sağlamaktır. Program kapsamında, yurt dışında yüksek lisans/doktora yapmak isteyen öğrencilere yurt dışındaki bir yüksek lisans/doktora programına kayıt yaptırmış olmaları şartıyla burs verilir. Bu program kapsamında Türkiye'de bir doktora veya tıpta uzmanlık programına kayıtlı T.C. vatandaşı öğrencilerin, öğrenim gördükleri üniversite ile ortak doktora protokolü bulunan yurt dışındaki üniversitelerde yapacakları doktora eğitimleri için de destek verilir.

(2) (Değişik:09/06/2018-279BK) Bursiyere, yurt dışında öğrenime başlama tarihinden itibaren toplamda 24 aya kadar burs ve destek ödenebilir. Geriye dönük ödeme yapılmaz.

(3) Gidilecek üniversitenin BİDEB tarafından belirlenen uluslararası üniversite sıralama listelerinde yer alması gerekir.

2244 –Sanayi Doktora Programı

MADDE 19- (1) (Değişik:03/04/2026-80YK) Programın amacı; sanayide ihtiyaç duyulan doktora derecesine sahip nitelikli insan kaynağının üniversite-sanayi işbirliği ile yetiştirilmesine destek sağlamaktır.

(2) (Değişik:12/05/2018-277BK) Desteklenmesi kabul edilen projeler için TÜBİTAK ile üniversite/6550 sayılı Kanun kapsamında yeterlik almış araştırma altyapıları ve sanayi kuruluşu/kuruluşları arasında sözleşme imzalanır.

(3) (Değişik:12/05/2018-277BK) Burs ve desteğin kapsamı ve kullanım usulleri imzalanan destek sözleşmesi ve/veya çağrı duyurusunda belirtilir.

2248 – Mentorluk Desteği Programı

MADDE 20 - (1) (Ek:14/02/2019-5YK) Bu programın amacı; TÜBİTAK Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı tarafından desteklenen bursiyerlerin ve olimpiyat öğrencilerinin kariyer gelişimlerine destek olmak ve hedeflerine ulaşmalarına katkı sağlamak amacıyla mentorluk desteği vermektir.

2223 - Yurt İçi Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programı

MADDE 21 – (1) (Ek: 14/03/2019-7YK) Programın amacı; yurt içinde düzenlenen ulusal ve uluslararası bilimsel etkinliklere destek sağlamaktır.

(2) (Ek: 14/03/2019-7YK) Program kapsamında çağrı duyurusuna özel olmak koşuluyla, yurtiçinde kongre konferans, kolokyum, sempozyum, çalıştay vb. etkinlik düzenlenmesi için destek verilir.

(3) (Ek: 14/03/2019-7YK) Etkinlik yürütücüsü, etkinlik için verilen desteğe ait harcama belgelerini ibraz etmek ve yükümlülüklerle uymak zorundadır.

2224- Bilimsel Etkinliklere Katılımı Destekleme Programı

MADDE 22 – (Ek: 14/03/2019-7YK) (1) Programın amacı; yurt içinde/dışında düzenlenen bilimsel etkinliklere katılım için destek sağlamaktır.

(2) (**Değişik:08/06/2022-41YK**) Program kapsamında çağrı duyurusuna özel olmak koşuluyla, yurtiçi/dışında düzenlenen kongre, konferans, kolokyum, sempozyum, çalıştay, vb. etkinliklerle, staj, yaz/kış okulu vb. kısa süreli eğitim etkinliklerine ve yarışmalara katılım için destek verilir. Bu program kapsamında uluslararası kurum/kuruluşlarla yapılan anlaşmalar çerçevesinde yurt dışındaki bilimsel etkinliklere katılım için de destek verilir.

(3) (**Ek: 14/03/2019-7YK**) Destek verilen kişiler, etkinlik için verilen desteğe ait harcama belgelerini ibraz etmek ve yükümlülüklerine uymak zorundadır.

2237 - Bilimsel Eğitim Etkinliklerini Destekleme Programı

MADDE 23 – (Ek: 14/03/2019-7YK) (1) Bu programın amacı; öğrenci, öğretmen, girişimci, araştırmacı ve bilim insanlarına yönelik düzenlenecek olan teorik/uygulamalı kurs, seminer, proje yazma gibi bilimsel ve teknolojik eğitim etkinliklerine destek sağlamaktır.

(2) (**Ek: 14/03/2019-7YK**) Program kapsamında yapılacak etkinlikler doğrudan BİDEB tarafından da düzenlenebilir.

2251-Bilimsel Ağ Geliştirme Programı¹

MADDE 23/A- (1) Bu Programın amacı; araştırmacılar arasında ulusal ve uluslararası düzeyde bilimsel iş birliği ağlarının kurulmasını ve geliştirilmesini teşvik etmek, bilimsel etkinlikler yoluyla bilgi ve deneyim paylaşımını artırmak, disiplinler arası ortak bilgi üretimini sağlamak için destek vermektir.

(2) Program kapsamında desteklenecek projelere verilecek destek süresi en fazla 48 aydır.

(3) Verilecek desteğin kapsamı ve kullanım usulleri çağrı duyurusunda ve/veya imzalanan proje destek sözleşmesinde belirtilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Araştırma Burs ve Destekleri Grubu Programları

2209 - Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı

MADDE 24- (1) (**Değişik: 20/06/2019-10YK**) Bu programın amacı, üniversite öğrencilerini projeler yoluyla araştırma yapmaya teşvik etmek için öğrencilere veya üniversitelere projeleri karşılığı hibe desteği vermektir. Program kapsamında süreçlere ilişkin kurallar çağrı duyurusunda belirtilir.

(2) (**Değişik: 20/06/2019-10YK**) Destekten yararlanacak öğrencilerin veya üniversitelerin seçiminde üniversitelere ve bilim dallarına göre dengeli dağılım gözetilebilir. Destekleneceklerin tespiti için gerek duyulursa mülakat yapılabilir.

(3) Araştırma projeleri en çok 12 aylık süre için desteklenir.

2214 - Yurt Dışı Araştırma Burs Programı

MADDE 25- (1) (**Değişik:09/06/2018-279BK**) Programın amacı; ülkemizde doktora programlarına kayıtlı doktora öğrencileri ile tıpta veya diş hekimliğinde uzmanlık öğrencilerine, araştırma ihtiyaçlarını yurt dışında bir araştırma ortamında çözmelerini/eğitim almalarını sağlamak için destek vermektir.

(2) Bursiyerlerin seçiminde üniversitelere ve bilim dallarına göre dengeli dağılım

---

¹ 03/04/2026 tarihli ve 80 sayılı Yönetim Kurulu kararı ile bu bölümün sonuna “2251-Bilimsel Ağ Geliştirme Programı” başlıklı 23/A maddesi eklenmiştir.

gözetilebilir. Bursiyerlerin tespiti için gerek duyulursa mülakat yapılabilir.

(3) **(Değişik:09/06/2018-279BK)** Burs süresi, 12 ayı aşmamak koşuluyla adaya TÜBİTAK tarafından bildirilen süre kadardır.

2216 - Uluslararası Araştırmacılar İçin Araştırma Burs Programı

MADDE 26- (1) Programın amacı; ülkemizin bilim ve teknoloji alanında uluslararası işbirliğinin geliştirilmesi amacıyla, doktorasını almış veya yurt dışında doktora programına kayıtlı yabancı uyruklu araştırmacıların araştırmalarını Türkiye’de gerçekleştirebilmeleri için destek vermektir.

(2) Bursiyerlerin seçiminde üniversitelere ve bilim dallarına göre dengeli dağılım gözetilebilir. Bursiyerlerin tespiti için gerek duyulursa mülakat yapılabilir.

(3) **(Değişik:09/06/2018-279BK)** Burs süresi, 36 ayı aşmamak koşuluyla adaya TÜBİTAK tarafından bildirilen süre kadardır.

2218 - Yurt İçi Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı

MADDE 27- (1) Programın amacı; doktorasını ya da tıpta/dış hekimliğinde uzmanlığını almış araştırmacıların Türkiye’deki üniversitelerde ya da diğer araştırma kurum/kuruluşlarında yapacakları doktora/uzmanlık sonrası araştırmaları için destek vermektir.

(2) Bursiyerlerin seçiminde üniversitelere ve bilim dallarına göre dengeli dağılım gözetilebilir. Bursiyerlerin tespiti için gerek duyulursa mülakat yapılabilir.

(3) Burs süresi, 24 ayı aşmamak koşuluyla, adaya TÜBİTAK tarafından bildirilen süre kadardır.

2219 - Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı

MADDE 28- (1) Programın amacı; doktorasını ya da tıpta/dış hekimliğinde uzmanlığını almış araştırmacılara, araştırma ihtiyaçlarını yurt dışında bir araştırma ortamında çözmelerini sağlamak için destek vermektir.

(2) Bursiyerlerin seçiminde üniversitelere ve bilim dallarına göre dengeli dağılım gözetilebilir. Bursiyerlerin tespiti için gerek duyulursa mülakat yapılabilir.

(3) **(Değişik:14/10/2021-36YK)** Burs süresi, 36 ayı aşmamak koşuluyla, adaya TÜBİTAK tarafından bildirilen süre kadardır.

2221 - Konuk veya Akademik İzinli (Sabbatical) Bilim İnsanı Destekleme Programı

MADDE 29- (1) Programın amacı; üniversiteler, kamu ya da özel sektör kurum/kuruluşlarında, yürütülen her türlü bilimsel veya teknolojik faaliyetlere katkıda bulunmaları amacıyla yurt dışındaki seçkin bilim insanları ve araştırmacıların ülkemize getirilebilmeleri için destek vermektir.

(2) Bir kurum/kuruluştaki aynı anda desteklenebilecek akademik izinli konuk bilim insanı sayısı için GYK tarafından kontenjan belirlenebilir.

(3) Destek süresi, en çok 12 ay olmak koşulu ile konuk bilim insanına TÜBİTAK tarafından bildirilen süre kadardır.

2232 - Uluslararası Lider Araştırmacılar Programı (Değişik:01/11/2018-1YK)

MADDE 30- (1) Programın amacı ülkemiz açısından stratejik değer taşıyan alanlarda yürütülecek projelere katkı sağlamak üzere alanlarında yaptıkları üst seviye bilimsel ve/veya teknolojik çalışmalar ile temayüz etmiş ve yurt dışında çalışma deneyimine sahip başta Türk bilim insanları olmak üzere nitelikli araştırmacıların yurtdışından Türkiye’ye gelmelerini teşvik etmek ve çalışmalarını Türkiye’nin önde gelen akademi, sanayi kurum ve kuruluşları veya kamu kurumlarında yürütmelerini sağlamak için destek vermektir.

(2) Program kapsamında verilecek destek süresi en az 24 ay, en fazla 36 aydır.

2236 - Uluslararası Deneyimli Araştırmacı Dolaşımı Destek Programı

MADDE 31- (1) (**Değişik:09/06/2018-279BK**) Programın amacı, TÜBİTAK ile uluslararası kurum/kuruluşlar arasında imzalanan sözleşme/protokol hükümlerine uygun olarak, ülkemizde kamu veya özel sektör kurum/kuruluşlarında ihtiyaç duyulan bilim insanı/araştırmacı açığının kapatılmasına katkıda bulunmak üzere yurt dışındaki üniversitelerde veya araştırma kuruluşlarında çalışmakta olan kendi uzmanlık alanlarında seçkin bilim insanlarına/araştırmacılara istihdam, dolaşım ve araştırma desteği vermektir.

(2) Desteklenmesine karar verilen araştırmacıları istihdam edecek olan kurum/kuruluşlar ile TÜBİTAK arasında destek sözleşmesi imzalanır. Ev sahibi kurum/kuruluşlar, destekleme kararının bildirimini üzerine araştırmacı ile “Belirli Süreli İş Sözleşmesi”ni imzalayarak TÜBİTAK’a göndermek zorundadır. Bu işlemlerin tamamlanmasını takiben araştırmacı, ev sahibi kurum/kuruluşta çalışmaya başlar.

(3) (**Değişik:09/06/2018-279BK**) Destek süresi, 24 ayı aşmamak koşuluyla, TÜBİTAK tarafından bildirilen süre kadardır.

(4) (**Mülga:09/06/2018-279BK**)

2247- Öncü Araştırmacılar Destek Programı

MADDE 32- (1) (**Ek: 14/02/2019-5YK**) Bu programın amacı, ilgili bilimsel/teknolojik alanlarda çığır açıcı nitelikte gelişmeler sağlamaya yönelik hedefler içeren, alanında önemli boşlukları veya eksiklikleri giderebilme ve araştırmacılara yeni bir bakış açısı kazandırabilme fırsatı sunan, önemli bir keşif ve/veya buluş yapma potansiyeli içeren projeler geliştirecek araştırmacılara destek vermektir.

(2) (**Ek: 14/02/2019-5YK**) Program kapsamında verilecek destek süresi en fazla 48 aydır.

ALTINCI BÖLÜM

Etkinlik Destekleri Grubu Programları²

2223 - Yurt İçi Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programı

MADDE 33- (1) (**Mülga: 14/03/2019-7YK**)

(2) (**Mülga: 14/03/2019-7YK**)

(3) (**Mülga: 14/03/2019-7YK**)

2224- Bilimsel Etkinliklere Katılımı Destekleme Programı

MADDE 34- (1) (**Mülga: 14/03/2019-7YK**)

(2) (**Mülga: 14/03/2019-7YK**)

(3) (**Mülga: 14/03/2019-7YK**)

2237 - Bilimsel Eğitim Etkinliklerini Destekleme Programı

MADDE 35- (1) (**Mülga: 14/03/2019-7YK**)

(2) (**Mülga: 14/03/2019-7YK**)

YEDİNCİ BÖLÜM

Yarışmalar Grubu Programları

2202 - Bilim Olimpiyatları Programı

MADDE 36-(1)(**Değişik:09/06/2018-279BK**) Programın amacı, ortaokul ve lise öğrencilerinin temel bilimler ve bilgisayar alanlarına ilgilerini artırmak; bu öğrencileri ulusal ve

---

² Etkinlik Destekleri Grubu Programları işbu mevzuatın dördüncü bölümündeki ‘Eğitim Burs ve Etkinlik Destekleri Grubu Programları’ başlığı altında yer almaktadır.

uluslararası olimpiyatlara hazırlamak ve yarışmalara katılımlarını sağlamaktır.

(2) Ulusal olimpiyatlar iki aşamalı bir sınav sistemiyle yapılır. Birinci aşama sınavları ülke genelinde ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde, önceden ilan edilen tarihte ve merkezlerde BİDEB tarafından veya BİDEB adına protokol ile yetkilendirilen kurum/kuruluş tarafından, ikinci aşama sınavları ise BİDEB tarafından yapılır.

(3) **(Değişik:09/06/2018-279BK)** TÜBİTAK tarafından uygun görülmesi halinde, birinci aşama sınavlarında derece alan öğrencilerin danışman öğretmenlerine ve ikinci aşama sınavlarında derece alan öğrenciler ile danışman öğretmenlerine madalya, para ödülü ve/veya başarı belgesi verilir.

(4) **(Ek:09/06/2018-279BK)** İkinci aşama sınavı sonucunda madalya alan öğrenciler, kış okuluna davet edilebilir. Kış okulu sonrasında yapılan takım seçme sınavları ve gerekli görülmesi durumunda yaz okulu, ikinci aşama ve kış okulu sınav sonuçları da dikkate alınarak, bölgesel veya uluslararası bilim olimpiyatlarında ülkemizi temsil edecek takımlar belirlenir.

(5) **(Ek:09/06/2018-279BK)** Belirlenen takımlar ilgili olimpiyatların katılım tarihine kadar olimpiyat komitelerince belirlenen tarihlerde takım kamplarına alınır.

(6) **(Ek:09/06/2018-279BK)** Uluslararası bilim olimpiyatlarına katılarak derece alan öğrenciler TÜBİTAK tarafından ödüllendirilir.

2204 – Ortaokul ve Lise Öğrencileri Araştırma Proje Yarışmaları

MADDE 37- (1) **(Değişik:09/06/2018-279BK)** Programın amacı; ortaokul ve lise öğrenimine devam etmekte olan öğrencileri araştırma ve geliştirme odaklı bilimsel ve teknolojik çalışmalar yapmaya teşvik etmek, bilgi ve becerilerini geliştirmelerine yönelik yarışmalar düzenlemektir.

(2) **(Değişik:09/06/2018-279BK)** Öğrenciler tarafından hazırlanan projeler öncelikle TÜBİTAK tarafından görevlendirilen bölge koordinatörleri ve yardımcıları aracılığıyla bölgesel olarak değerlendirilir. Bölge sergisinde başarılı bulunan projeler final sergisine davet edilir. Bölge ve final sergilerinde yapılan değerlendirme sonucunda başarılı bulunan projelerin sahibi öğrenciler ve danışman öğretmenleri ödüllendirilir. TÜBİTAK'ın gerekli görmesi halinde bölge sergileri birleştirilir veya yapılmaz.

(3) TÜBİTAK'ın belirlediği uluslararası proje yarışmalarına katılacak projeler, BİDEB tarafından oluşturulacak ayrı bir jüri tarafından belirlenir.

(4) Ulusal ve/veya uluslararası kurum/kuruluşlarla işbirliği yapılarak TÜBİTAK tarafından yarışmalar düzenlenebilir veya düzenlenen yarışmalara destek verilebilir.

2242 - Üniversite Öğrencileri Araştırma Proje Yarışmaları

MADDE 38- (1) **(Değişik: 03/04/2026-80YK)** Programın amacı, üniversite ön lisans, lisans ve lisansüstü öğrencilerinin ülkemizin sorunlarına yönelik çözümler üretmelerine ve bu doğrultuda bilgi ve becerilerini geliştirmelerine yönelik olarak geliştirdikleri projeler için yarışmalar düzenlemektir.

(2) Öğrenciler tarafından hazırlanan projeler öncelikle TÜBİTAK tarafından görevlendirilen bölge koordinatörleri ve yardımcıları aracılığıyla bölgesel olarak değerlendirilir. Bölge sergisinde başarılı bulunan projeler final sergisine davet edilir. Bölge ve final sergilerinde yapılan değerlendirme sonucunda başarılı bulunan projeler ödüllendirilir. TÜBİTAK'ın gerekli görmesi halinde bölge sergileri yapılmayabilir.

(3) TÜBİTAK'ın belirlediği uluslararası proje yarışmalarına katılacak projeler, BİDEB tarafından oluşturulacak ayrı bir jüri tarafından belirlenir.

2249 - Bilim ve Teknoloji Okulları Programı

MADDE 39- **(Ek:08/07/2021-33YK)** (1) Bu programın amacı, Milli Eğitim Bakanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı iş birliğinde temel bilimler alanında nitelikli insan gücü yetiştirmeye yönelik olarak Fen Lisesi ile yüksek teknolojinin gelişen ve değişen ihtiyaçlarına

uygun, ulusal ve uluslararası mesleki yeterliliğe ulaşmış, bilgiyi üreten, paylaşan ve milli teknoloji hamlesine katkı sağlayan bireyler yetiştirilmesini teminen Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi kurulması ve Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği içerisinde yönetilmesine destek sağlamaktır.

(2) Program kapsamında; 17/05/2021 tarihinde imzalanan Milli Eğitim Bakanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı arasında Fen Lisesi ile Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinin Kuruluşu ve Yönetilmesine İlişkin İşbirliği Protokolü hükümleri gereğince Bilim ve Teknoloji okullarına destek sağlanır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Etik kurallara uyma yükümlülüğü

MADDE 40- (1) Programlardan yararlananlar ve programın yürütülmesinde görev alanlar TÜBİTAK tarafından belirlenen etik kurallara uymak zorundadır.

(2) Etik kurallara aykırılığın tespiti halinde, AYEK, ENDEK ve diğer ilgili mevzuat hükümleri, sözleşme ve taahhütnameler çerçevesinde işlem yapılır.

Fikrî ve sınaî mülkiyet hakları

MADDE 41 - (1) (Değişik: 14/03/2019-7YK) Bu Usul ve Esaslar kapsamında verilen burs ve desteklerin yürütülmesi aşamasında veya gerçekleştirilmesi sonucunda, ortaya çıkan/çıkması muhtemel fikrî ve sınaî mülkiyete konu olabilecek buluş (patent, faydalı model ve benzeri), tasarım, eser, entegre devre topoğrafyaları ve teknik bilgi gibi fikrî ve sınaî ürünler üzerindeki haklar aksi sözleşme/taahhütnamede belirtilmedikçe burs ve/veya destek verilen kişi/kurum/kuruluşa aittir. TÜBİTAK'ın talebi halinde, fikrî ve sınaî ürünler üzerinde hak sahibi olan kişi/kurum/kuruluşlar, proje çıktılarının TÜBİTAK'ın faaliyetlerinde kullanılabilmesi için ücretsiz olarak, inhisari olmayan, yer ve zaman sınırlaması olmaksızın ve geri alınamaz bir lisans hakkını TÜBİTAK'a verir.

(2) Yurt içinde veya yurt dışında araştırma ve destek ile ilgili yayınlanan makaleler ve sunulan tebliğlerde TÜBİTAK desteği belirtilmelidir. Ancak bu yayın veya tebliğlerin TÜBİTAK tarafından ya da TÜBİTAK ile işbirliği halinde gerçekleştirildiği yönünde açıklama yapılamaz, bu şekilde anlaşılabilir ifadeler kullanılamaz. Yayınlanmak üzere kabul edilen makalelerle, sunulan tebliğlerin birer örneğinin ilgili programı yürüten gruba gönderilmesi zorunludur. TÜBİTAK'a ait marka/logolar TÜBİTAK Başkanlığı'nın yazılı izni alınmaksızın kullanılamaz. Bu hükümlere uyulmaması halinde doğacak zararlardan TÜBİTAK desteğinden yararlananlar sorumludur.

Diğer hükümler

MADDE 42- (1) BİDEB programlarından yararlanan kişiler, başka bir yerden de destek alması durumunda bu desteği TÜBİTAK'a yazılı olarak bildirmek zorundadır.

(2) TÜBİTAK Başkanlık Birimlerinde görev yapanlar BİDEB programlarından burs ve destek alamazlar.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 43- (1) Bilim Kurulu'nun 01.02.2014 tarih ve 227 sayılı toplantısında kabul edilen "[Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı Burs, Destek ve Yarışma Programları Genel Uygulama Esasları](#)" yürürlükten kaldırılmıştır. Yürürlükten kaldırılan Esaslar'a yapılan atıflar, bu Usul ve Esaslara yapılmış sayılır.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 44- (1) Bu Usul ve Esaslarda hüküm bulunmayan hallerde, “TÜBİTAK Kaynaklarından Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri İle Özel Bütçeli İdarelere Proje Karşılığı Aktarılacak Tutarların Harcanması ve TÜBİTAK Tarafından Yürütülen Dış Destekli Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Esas ve Usuller” ile “TÜBİTAK Tarafından Özel Kuruluşlar ve Vakıf Üniversitelerine Proje Karşılığı Aktarılacak Tutarların Transferi, Harcanması, Muhasebeleştirilmesi ve Denetimine İlişkin Esaslar” hükümleri uygulanır. Anılan mevzuatta da hüküm olmadığı hallerde diğer TÜBİTAK mevzuatı ile genel hükümlere uygun işlem yapılır.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Yürürlükten kaldırılan mevzuata göre açılmış çağrılar çağrı döneminde yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır.

Yürürlük

MADDE 45- (1) **(Değişik:09/06/2018-279BK)** Bu Usul ve Esaslar, Bilim Kurulu’nda kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 46- (1) Bu Usul ve Esasları TÜBİTAK Başkanı yürütür.

Kabul edildiği Bilim Kurulu Kararı	Yürürlüğe Giriş Tarihi
24/11/2017 tarih ve 272 sayılı BK kararı ile yapılan değişiklikler için tıklayınız.	39 uncu ve 40 ıncı maddeleri 01/01/2019 tarihinde, diğer maddeler 24/11/2017 tarihinde. (272 sayılı BK kararının işlenmiş hali için tıklayınız.)
12/05/2018 tarihli ve 277 sayılı BK kararı ile yapılan değişiklikler için tıklayınız.	12/05/2018 (277 sayılı BK kararının işlenmiş hali için tıklayınız.)
09/06/2018 tarihli ve 279 sayılı BK kararı ile yapılan değişiklikler için tıklayınız.	09/06/2018 (279 sayılı BK kararının işlenmiş hali için tıklayınız.)
Kabul edildiği Yönetim Kurulu Kararı	Yürürlüğe Giriş Tarihi
01/11/2018 tarihli ve 1 sayılı YK kararı ile yapılan değişiklikler için tıklayınız.	01/11/2018 (1 sayılı YK kararının işlenmiş hali için tıklayınız.)
14/02/2019 tarihli ve 5 sayılı YK kararı ile yapılan değişiklikler için tıklayınız.	14/02/2019 (5 sayılı YK kararının işlenmiş hali için tıklayınız.)
14/03/2019 tarihli ve 7 sayılı YK kararı ile yapılan değişiklikler için tıklayınız.	14/03/2019 (7 sayılı YK kararının işlenmiş hali için tıklayınız.)
20/06/2019 tarihli ve 10 sayılı YK kararı için tıklayınız.	20/06/2019
08/07/2021 tarihli ve 33 sayılı YK kararı için tıklayınız. Değişiklikten önceki metin için tıklayınız.	08/07/2021

14/10/2021 tarihli ve 36 sayılı YK kararı için tıklayınız. Değişiklikten önceki metin için tıklayınız.	14/10/2021
24/02/2022 tarihli ve 37 sayılı YK kararı için tıklayınız. Değişiklikten önceki metin için tıklayınız.	24/02/2022
08/06/2022 tarihli ve 41 sayılı YK kararı için tıklayınız. Değişiklikten önceki metin için tıklayınız.	08/06/2022
09/01/2023 tarihli ve 47 sayılı Yönetim Kurulu kararı için tıklayınız. Değişiklikten önceki metin için tıklayınız.	09/01/2023
03/04/2026 tarihli ve 80 sayılı Yönetim Kurulu kararı için tıklayınız. Değişiklikten önceki metin için tıklayınız.	03/04/2026